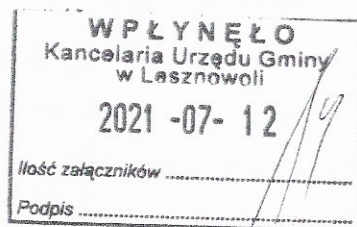

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-I.431.1.17.2021

Warszawa, 8 lipca 2021 r.

**Pani
Maria Jolanta Batycka-Wąsik
Wójt Gminy Lesznowola**

**Urząd Gminy Lesznowola
ul. Gminna 60
05-506 Lesznowola**

Nr Kanc. 19913/2021
2021-07-12 14:13:53
2021-07-12
Urząd Gminy Lesznowola

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Katarzyna Możdżyńska – starszy inspektor wojewódzki, Monika Krajewska i Krzysztof Florek – inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 29 marca do 30 kwietnia 2021 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Lesznowoli, z siedzibą przy ul. Gminnej 60.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego, prowadzenia ewidencji ludności oraz wydawania, wymiany i unieważnienia dowodów osobistych, w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 11 marca 2021 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 7 czerwca 2021 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani Wójt wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

I. Działalność urzędu stanu cywilnego.

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 3 aktów urodzenia, 78 aktów małżeństwa, 203 aktów zgonu, 78 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 6 czynności rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostało tam zarejestrowane, 15 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego i 51 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego oraz 1 czynności odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego. Ponadto wydano 2341 odpisów aktów stanu cywilnego, 15 zaświadczeń o stanie cywilnym, 25 decyzji o zmianie imienia i nazwiska, a także 8 decyzji w przedmiocie odmowy dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

W kontrolowanym okresie nie wydawano decyzji w sprawie umorzenia postępowania, ani zaświadczeń o tym, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, jak również o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby ani o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego.

Badaniu poddano 3³ akty urodzenia, 10 aktów małżeństwa, w tym: 5⁴ aktów sporządzonych po zawarciu małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego i 5⁵ aktów sporządzonych po zawarciu małżeństwa przed duchownym, w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego⁶, 10⁷ aktów zgonu, a także: 5⁸ czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 6⁹ czynności rejestracji zdarzeń, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane, 5¹⁰ czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 5¹¹ czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 1¹² czynność

odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 5¹³ zaświadczeń o stanie cywilnym, 5¹⁴ decyzji wydanych na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska¹⁵ oraz 2¹⁶ decyzje wydane w przedmiocie odmowy dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego.

Rejestracji stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego dokonywał w poddanych kontroli sprawach kierownik USC lub jego zastępca, zgodnie z właściwością określoną w art. 9 ust. 1 i 2 oraz art. 13 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego¹⁷ (dalej: p.a.s.c.), uwierzytelniając akty stanu cywilnego przez złożenie podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą certyfikatu wydanego przez ministra właściwego do spraw cyfryzacji.

Wszystkie poddane badaniu akty sporządzono z zachowaniem terminów określonych w art. 52 ust. 1, art. 86 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 1 p.a.s.c. Poddane badaniu 3 akty urodzenia zawierały wymagane dane, określone w art. 60 p.a.s.c. natomiast poddane kontroli akty małżeństwa oraz akty zgonu zawierały elementy określone odpowiednio w art. 88 ust. 1 oraz art. 95 ust. 1 p.a.s.c.

Akty stanu cywilnego oznaczone zostały oddzielenie dla każdego rodzaju zdarzenia, zgodnie z art. 19 ust. 1 p.a.s.c. Oznaczenia aktów stanu cywilnego zostały nadane przez system teleinformatyczny, zgodnie z zasadami określonymi w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego¹⁸.

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego polegające na sprostowaniu, uzupełnieniu, rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostało tam zarejestrowane, przeniesieniu do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego oraz odtworzeniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego – dokonano w formie czynności materialno-technicznej, zgodnie z art. 35 ust. 3, art. 37 ust. 3, art. 99 ust. 1, art. 105 ust. 1 oraz art. 109 p.a.s.c.

Akta zbiorowe do poddanych kontroli aktów urodzeń oraz aktów małżeństwa i zgonu prowadzone są w formie papierowej, w porządku chronologicznym, a także zawierają dokumenty stanowiące podstawę dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. W aktach zbiorowych aktów urodzenia znajduje się protokół zgłoszenia urodzenia oraz karta urodzenia natomiast w jednym przypadku postanowienie Sądu Rejonowego w Piasecznie III Wydział Rodzinny i Nieletnich wydane celem sporządzenia nowego aktu urodzenia dla małoletniej. W aktach

¹³ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 709).

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1904).

zbiorowych do aktów zgonu znajdują się karty zgonu oraz protokoły zgłoszenia zgonu, zaś w aktach zbiorowych do aktów małżeństwa – zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa i zaświadczenie wydane przez duchownego, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego albo protokół przyjęcia przez kierownika urzędu stanu cywilnego oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

W przypadku aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie art. 99 i art. 104 ustawy p.a.s.c., kierownik USC zamieścił adnotację informującą o okolicznościach i podstawie rejestracji aktów, zgodnie z wymogiem określonym w art. 23 oraz art. 105 ust. 1 ustawy p.a.s.c.

Poddane kontroli zaświadczenia o stanie cywilnym wydano zgodnie z wymogami określonymi w art. 49 ustawy p.a.s.c. oraz na drukach, których wzór określono w załączniku nr 33 do rozporządzenia w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego¹⁹.

Poddane kontroli decyzje w sprawie zmiany nazwiska wydane zostały zgodnie z właściwością organu określoną odpowiednio w art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, na podstawie wniosków zawierających wszystkie elementy wskazane w art. 11 ust. 1 ww. ustawy o zmianie imienia i nazwiska. Wszystkie poddane badaniu decyzje były kompletne i zostały wydane z zachowaniem terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a.²⁰.

Nie stwierdzono przechowywania w archiwum urzędu stanu cywilnego ksiąg stanu cywilnego i akt zbiorowych z naruszeniem zasad ich przekazywania do właściwego archiwum państwowego, określonych w art. 128 ust. 1 oraz art. 129 ust. 3 p.a.s.c.

Stwierdzono, że wysokość pobranej opłaty skarbowej za sporządzenie poddanych kontroli aktów małżeństwa, wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonanych czynnościach uzupełnienia, transkrypcji i rejestracji zdarzenia, które miało miejsce poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz odtworzeniu zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, a także za wydanie decyzji o zmianie nazwiska i zaświadczenia o stanie cywilnym – była zgodna z określoną w części I ust. 1 i 7 oraz w części II ust. 1 pkt 2, 6, 7, 8 i 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej²¹.

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 18 kwietnia 2020 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. poz. 698).

²⁰ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735).

²¹ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1546, ze zm.).

Osoby zatrudnione na stanowisku kierownika USC i zastępcy kierownika USC spełniają wymogi do zajmowania tego rodzaju stanowisk w zakresie wykształcenia i zatrudnienia, określone w art. 8 ust. 1 ustawy p.a.s.c.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niepobranie opłaty skarbowej w wysokości 39 zł oraz niewydanie odpisów zupełnych 2 aktów stanu cywilnego²² po dokonanych czynnościach sprostowania aktów poczynionych na wniosek osoby, której dany akt dotyczy, czym naruszono postanowienia art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o opłacie skarbowej w części II ust. 1 pkt 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej oraz wymóg określony w art. 35 ust. 8 ustawy p.a.s.c., zgodnie z którym: *„Kierownik urzędu stanu cywilnego, dokonując sprostowania, wydaje wnioskodawcy odpis zupełny sprostowanego aktu stanu cywilnego”*. Tym samym wnioskodawca nie otrzymał zagwarantowanego prawem dokumentu. W przedmiotowych sprawach w aktach zbiorowych znajdują się wnioski o sprostowanie aktów stanu cywilnego z 8 lutego 2021 r., oraz z 11 marca 2021 r. W pisemnych wyjaśnieniach z 26 kwietnia 2021 r., Kierownik USC w Lesznowoli Pani Ewa Lewandowska wskazała, że: *„(...) błędy zostały zauważone podczas wydawania odpisu z tych aktów na wniosek zainteresowanych. Po sprawdzeniu w aktach zbiorowych stwierdzono, że błędy te powstały na skutek omyłki kierownika USC. W tej sytuacji akty zostały sprostowane z urzędu na podstawie art. 35 ust. 1 i ust. 3 u.p.a.s.c. bez pobrania opłaty skarbowej (...)”*. Ponadto Kierownik USC w Lesznowoli Pani Ewa Lewandowska w wyjaśnieniach z 5 maja 2021 r., jednoznacznie wskazała: *„(...) że wnioski dotyczące sprostowania aktów (...) fizycznie zostały wypełnione przed faktem sprostowania tych aktów, ponieważ w obydwu przypadkach to sami zainteresowani zauważyli i zgłosili zaistniałe w aktach błędy (...)”*. Należy więc uznać, że sprostowania aktów stanu cywilnego dokonano na wniosek, za który powinna być uiszczona opłata za odpis zupełny aktu stanu cywilnego wydanego w wyniku sprostowania dokonanego na wniosek. W rezultacie nie pobrano opłaty skarbowej w wysokości 39 zł określonej w części II ust. 1 pkt 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej oraz nie wydano odpisu zupełnego po sprostowaniu aktu.
2. Dokonanie w 1 przypadku²³ czynności polegających na odtworzeniu zagranicznego aktu stanu cywilnego na podstawie art. 109 ust. 1 ustawy p.a.s.c., zgodnie z którym odtworzenie zagranicznego aktu stanu cywilnego następuje: *„jeżeli według prawa miejsca sporządzenia dokumentu stanowi on akt stanu cywilnego, a uzyskanie jego odpisu nie jest możliwe lub wiąże*

się z poważnymi trudnościami”, zamiast dokonania rejestracji małżeństwa zawartego w Szwecji z zastosowaniem art. 99 p.a.s.c. Zgodnie z normą wyrażoną w art. 99 p.a.s.c.: „w rejestrze stanu cywilnego można dokonać, w formie czynności materialno-technicznej, na wniosek lub z urzędu, rejestracji urodzenia albo zgonu, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane, oraz rejestracji urodzenia, zawarcia małżeństwa albo zgonu, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli w państwie urodzenia, zawarcia małżeństwa albo zgonu nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego”. Przepis ten znajduje zatem zastosowanie m.in. w sytuacji, gdy zawarcie małżeństwa nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostało tam zarejestrowane, gdyż w kraju, w którym doszło do zdarzenia nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, przy czym, przez nieprowadzenie rejestracji stanu cywilnego należy rozumieć sytuacje, w których rejestracja nie jest prowadzona przez dany kraj w ogóle, bądź nie jest prowadzona w sposób odrębny, wydzielony, w formie aktów stanu cywilnego. W tym kontekście, w Szwecji obowiązuje system rejestracji stanu cywilnego, który odmiennie od polskiego odnosi się do osób, nie zaś do samego zdarzenia z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Biorąc pod uwagę ten fakt, a także to, że dokumenty wystawiane przez powyższe państwo skandynawskie, mające potwierdzać zaistnienie zdarzeń z zakresu rejestracji stanu cywilnego, przyjmują postać wyciągów z rejestru ludności, nie są zatem stricte dokumentami z zakresu rejestracji stanu cywilnego, zredagowanymi w sposób odrębny od danych ewidencyjnych i nie opisują one bezpośrednio wystąpienia zdarzenia z zakresu rejestracji według jego rodzaju, powinny one podlegać rejestracji w polskim rejestrze w trybie przewidzianym w art. 99 p.s.a.c.²⁴.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

- brak dowodu potwierdzenia doręczenia powiadomienia z dnia 11 stycznia 2021 r. dotyczącego dokonanej transkrypcji aktu małżeństwa²⁵ zawartego w Kairze wysłanego do małżonka wnioskodawcy przebywającego w Egipcie. Zaniechaniem takim naruszono wymóg określony w art. 39 k.p.a., w związku z art. 46 § 1 k.p.a., zgodnie z którym „Organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem (...)” oraz „Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia”.

- w treści zezwolenia na skrócenie miesięcznego terminu na zawarcie małżeństwa²⁶ z dnia 3 sierpnia 2020 r. została błędnie wpisana data wniosku, a mianowicie 21 kwietnia 2020 r., zamiast 3 sierpnia 2020 r.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie działalności urzędu stanu cywilnego ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

II. Prowadzenie ewidencji ludności.

W kontrolowanym okresie przyjęto 1846²⁷ zgłoszeń pobytu stałego, 1922²⁸ zgłoszeń pobytu czasowego, 322²⁹ zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego, 30³⁰ zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu czasowego, 1 zgłoszenie wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej i 120 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL. Ponadto wydano z urzędu 1846 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały i 1100 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy na wniosek przy zameldowaniu, 650 zaświadczeń zawierających pełny odpis przetwarzanych danych wnioskodawcy zawartych w rejestrze mieszkańców, 1 decyzję o odmowie udostępnienia danych z ww. rejestrów oraz 11 decyzji administracyjnych w sprawach meldunkowych.

W okresie objętym kontrolą nie wydawano postanowień o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie udostępnienia danych, nie wpłynęły zgłoszenia powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej trwającego dłużej niż 6 miesięcy ani zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemców.

Kontroli poddano 5³¹ zgłoszeń pobytu stałego obywateli polskich, 5³² zgłoszeń pobytu stałego cudzoziemców, 5³³ zgłoszeń pobytu czasowego obywateli polskich, 5³⁴ zgłoszeń pobytu czasowego cudzoziemców, 5³⁵ zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego obywateli polskich, 5³⁶ zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego cudzoziemców, 5³⁷ zgłoszeń wymeldowania

z miejsca pobytu czasowego obywateli polskich, 5³⁸ zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu czasowego cudzoziemców, 1 zgłoszenie wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej obywatela polskiego, 10 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały, 5³⁹ zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy wydanych na wniosek 5⁴⁰ wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców lub rejestru PESEL, 1 decyzję o odmowie udostępnienia danych jednostkowych z rejestru mieszkańców lub rejestru PESEL, oraz 5⁴¹ decyzji w sprawach meldunkowych. Badaniu poddano również sprawę dotyczącą zameldowania na pobyt stały, w związku ze złożoną skargą⁴².

Zgłoszenia pobytu stałego i czasowego składane były na formularzach zgodnych z wzorami określonymi w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁴³.

Wszystkie poddane kontroli zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały oraz czasowy wydane zostały niezwłocznie, z zachowaniem terminu określonego w art. 217 § 3 k.p.a. Za wydanie zaświadczeń podlegających opłacie skarbowej pobrano opłatę w wysokości określonej w części II ust. 2 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.

Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców następowało na podstawie wniosków pisemnych. W 4 spośród badanych przypadków udostępnienie danych nastąpiło nieodpłatnie⁴⁴, natomiast w 1 przypadku uiszczono należną opłatę.

Poddane badaniu decyzje w sprawach meldunkowych oraz o odmowie udostępnienia danych jednostkowych z rejestru PESEL oraz rejestru mieszkańców wydane zostały zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową organu, były kompletne oraz zostały doręczone za pokwitowaniem, zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 oraz art. 46 § 1 k.p.a. Za wydanie decyzji o wymeldowaniu pobierano opłatę skarbową w wysokości określonej w części I ust. 53 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.

⁴³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego (Dz. U. poz. 2411, ze zm.).

⁴⁴ Dla podmiotów, o których mowa w art. 46 ustawy z 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2021 r. poz. 510, ze zm.).

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Podpisanie zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały⁴⁵, zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy⁴⁶ oraz odpowiedzi o udostępnieniu danych⁴⁷ przez pracowników nieposiadających upoważnienia organu do podpisywania w jego imieniu powyższych dokumentów⁴⁸.
2. Wydanie 2 decyzji w sprawach meldunkowych⁴⁹ z przekroczeniem miesięcznego terminu na ich załatwienie bez zawiadomienia stron o niezałatwieniu sprawy w terminie miesiąca od dnia wpływu wniosku do organu, pomimo obowiązku określonego w art. 36 § 1 i 2 k.p.a. Zawiadomienie stron o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy nastąpiło po upływie miesiąca od daty wpływu wniosku. Organ nie informował stron o uznaniu sprawy za szczególnie skomplikowaną i przyjęciu dwumiesięcznego terminu załatwienia sprawy, wynikającego z art. 35 § 3 k.p.a. Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, że przesłanie do stron zawiadomienia, o którym mowa w art. 36 § 1 k.p.a. winno nastąpić przed upływem miesiąca od dnia wszczęcia postępowania.

Ponadto w sprawie oznaczonej SEO.5343.6.2020.JS trzykrotnie kierowano do stron postępowania zawiadomienia o niezałatwieniu sprawy w terminie, każdorazowo po upływie terminu załatwienia sprawy wskazanego w poprzednim zawiadomieniu⁵⁰. Działaniem takim organ spowodował, że uczestnik postępowania nie posiadał na bieżąco informacji o toczącym się w sprawie postępowaniu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono również, że w sprawie oznaczonej SEO.5342.2.3.2020 decyzja o zameldowaniu na pobyt stały wydana została po terminie wskazanym w zawiadomieniu o terminie załatwienia sprawy⁵¹.

3. Niewskazanie podstawy prawnej wezwania oraz rygору pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia w skierowanym do strony wezwaniu o uzupełnienie wniosku sprawie

⁵⁰ Zawiadomienie z 23 marca 2020 r. wysłano po terminie załatwienia sprawy wskazanym w poprzednim zawiadomieniu, tj. po 21 marca 2020 r.
Zawiadomienie z 22 czerwca 2020 r. wysłano po terminie załatwienia sprawy wskazanym w poprzednim zawiadomieniu, tj. po 21 maja 2020 r.
Zawiadomienie z 27 lipca 2020 r. wysłano po terminie załatwienia sprawy wskazanym w poprzednim zawiadomieniu, tj. po 21 lipca 2020 r.

⁵¹ Sprawa dotyczy złożonej skargi oznaczonej WSO-III.1410.8.2020 w sprawie braku możliwości zameldowania się na pobyt stały. W zawiadomieniu z 21 sierpnia 2021 r. jako termin zakończenia sprawy wskazano 7 października 2020 r. natomiast decyzja wydana została 8 października 2020 r.

oznaczonej SEO.5343.6.2020.JS. Powyższym zaniechaniem nie zapewniono należytej informacji o podstawie prawnej działania organu zgodnie z zasadą określoną w art. 9 k.p.a.

Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:

- na wydanych zaświadczeniach o zameldowaniu na pobyt stały⁵², zaświadczeniach o zameldowaniu na pobyt czasowy⁵³ oraz udzielonych odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych⁵⁴ nie złożono podpisu z użyciem pieczętki imiennej „Z up. Wójta...”⁵⁵,
- dokonano zameldowania na pobyt stały na podstawie niekompletnych formularzy zgłoszeń, niezawierających wskazania kraju poprzedniego miejsca zamieszkania w 2 przypadkach zgłoszeń pobytu stałego⁵⁶,
- dokonano zameldowania i wymeldowania na podstawie zgłoszeń⁵⁷ w części wypełnionych niezgodnie z zawartą w nich instrukcją, tj. małymi literami. Wzory formularza stanowiącego załączniki do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego wskazują na konieczność wypełnienia wielkimi literami,
- zgłoszenie wymeldowania z miejsca pobytu stałego⁵⁸ oraz zgłoszenie wymeldowania z miejsca pobytu czasowego⁵⁹ zostały złożone na nieobowiązującym w dniu zgłoszenia wzorze formularza,
- w sprawie oznaczonej SEO.5345.1.50.2020 brak jest dowodu doręczenia udostępnionych danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL, czym naruszono wymogi art. 39 k.p.a. w związku z art. 46 § 1 k.p.a.,
- poddane kontroli zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały, zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy oraz udzielone odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych⁶⁰ opatrzone zostały pieczęcią okrągłą urzędu, a nie organu wydającego,

- poddane badaniu zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały, zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy⁶¹ oraz udzielone odpowiedzi o udostępnieniu danych⁶² zawierały oznaczenie urzędu zamiast oznaczenia organu wydającego ww. dokumenty.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania z zakresu prowadzenia ewidencji ludności ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

III. Wydawanie, wymiana i unieważnianie dowodów osobistych.

W kontrolowanym okresie złożono 2324 wnioski o wydanie dowodu osobistego, wydano 2076 dowodów osobistych, wpłynęło 181 zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego, wydano 175 zaświadczeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego, przyjęto 6 zawiadomień o konieczności unieważnienia dowodu osobistego, zrealizowano 6 wniosków o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych (dalej RDO) oraz 28 wniosków o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. Ponadto 82 dowody osobiste nie zostały odebrane przez wnioskodawców w okresie 2 miesięcy od dnia ich wydania.

W wyżej wymienionym okresie nie wydawano decyzji odmawiających wydania dowodu osobistego, decyzji stwierdzających nieważność dowodu osobistego oraz decyzji odmawiających udostępnienia danych w trybie jednostkowym z RDO, nie wydawano zaświadczeń dotyczących danych w RDO. W okresie kontrolowanym nie była brakowana dokumentacja związana z dowodami osobistymi.

Badaniu poddano: 10 wniosków o wydanie dowodu osobistego⁶³, 3 zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego⁶⁴ wraz z wydanymi zaświadczeniami, 6 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z RDO⁶⁵, 5 wniosków o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi⁶⁶, 5 spraw dotyczących nieodebranych dowodów osobistych

w okresie 2 miesięcy od dnia ich wydania⁶⁷ oraz 6 zawiadomień o konieczności unieważnienia dowodu osobistego⁶⁸.

Poddane badaniu wnioski złożone były przez osoby uprawnione, określone w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o dowodach osobistych⁶⁹, na formularzach zgodnych z wzorami określonymi w załączniku nr 2 i 3 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (dalej: rozporządzenie w sprawie wzoru dowodu osobistego)⁷⁰. Do wszystkich badanych wniosków o wydanie dowodu osobistego dołączono aktualną fotografię, o której mowa w art. 29 ustawy o dowodach osobistych, spełniającą wymagania określone w § 6 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Wydanie dowodu osobistego następowało w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, zgodnie z regulacją określoną w art. 24 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych. Dowody osobiste odbierane były osobiście lub przez uprawnione osoby w Urzędzie Gminy w Lesznowoli, w myśl regulacji zawartej w art. 30 ust. 1 i 6 ustawy o dowodach osobistych. Odbiór potwierdzany był na formularzu odbioru dowodu osobistego, który był zgodny z wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. Formularze były kompletne, znajdowały się na nich potwierdzenia odbioru ze wskazaniem daty odbioru oraz czytelny podpis osób je odbierających, zgodnie z wymogiem określonym w § 13 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. W przypadku odbioru 8 dowodów osobistych na formularzu odbioru potwierdzono także odbiór dokumentu z kodem PUK – ze wskazaniem daty odbioru oraz czytelny podpis osób je odbierających, zgodnie z wymogiem określonym w § 11 ust. 1, 2, 3⁷¹ ww. rozporządzenia.

Zgłoszenia utraty dowodu osobistego były kompletne oraz zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. W aktach dotyczących 3 poddanych kontroli zgłoszeń utraty dowodu osobistego znajdowały się także egzemplarze zaświadczeń o utracie dowodu osobistego. Zaświadczenia wydane

⁶⁹ Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2021 r. poz. 816, ze zm.).

⁷⁰ Od 12 stycznia 2020 r. obowiązuje Rozporządzenie w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. z 2020 r. poz. 31), do 11 stycznia 2020 r. obowiązywało Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. poz. 212, ze zm.).

⁷¹ Do dnia 12 stycznia 2020 r. powyższe regulował § 13 ust. 1 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu.

były z urzędu, na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 7 do ww. rozporządzenia.

Dowody osobiste unieważniano w terminach określonych w art. 50 ust. 3 ustawy o dowodach osobistych oraz wprowadzono do RDO prawidłowe dane, określone w § 22 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. Dokumentacja związana z dowodami osobistymi przechowywana była zgodnie z regulacją określoną w art. 62 ustawy o dowodach osobistych.

Udostępnianie danych jednostkowych z RDO i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi następowało na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty. Dane jednostkowe z RDO oraz dokumentacja została udostępniona zgodnie z żądaniem wnioskodawców i wyłącznie w zakresie objętym treścią złożonych wniosków.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w nagłówkach 5 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodem osobistym, zamieszczono nazwę Urzędu Gminy Lesznowola, zamiast oznaczenia organu udzielającego odpowiedzi na wniosek, tj. Wójta Gminy Lesznowola⁷².

Przedstawiając powyższe, realizację zadania w przedmiocie wydawania, wymiany i unieważniania dowodów osobistych, ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonego uchybienia**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią Wójt do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Pobierania opłaty skarbowej w prawidłowej wysokości za czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dotyczące sprostowania aktu dokonywania wniosek osoby uprawnionej oraz wydawania odpisu zupełnego w ww. przypadkach, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o opłacie skarbowej w części II ust. 1 pkt 10 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej oraz art. 35 ust. 8 ustawy p.a.s.c.
2. Rejestrowania zdarzeń, które nastąpiły poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i nie zostały tam zarejestrowane stosownie do wytycznych Departamentu Spraw Obywatelskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych⁷³, zgodnie z którymi zdarzenia które miały miejsce w Szwecji, Norwegii czy Finlandii powinny być rejestrowane w trybie określonym w art. 99 p.a.s.c.

⁷³ Stanowisko Departamentu Spraw Obywatelskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych DSO-WSC-6000-208/208 z dnia 28.07.2015 r.

3. Podpisywania zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały, zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy oraz odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych przez pracowników posiadających upoważnienia organu do podpisywania w jego imieniu powyższych dokumentów.
4. Wydawania decyzji w sprawach meldunkowych zgodnie z terminem określonym w art. 35 § 3 k.p.a. w związku z art. 36 § 1 i 2 k.p.a. oraz w terminie wskazanym w skierowanym do stron postępowania zawiadomieniu o nowym terminie załatwienia sprawy. Ponadto wskazanym jest, aby zawiadomienia o niezakończonym postępowaniu w terminie kierowane były do stron postępowania przed upływem terminu wskazanego w poprzednim zawiadomieniu.
5. Wskazania podstawy prawnej oraz rygoru pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia w kierowanym do strony wezwaniu o uzupełnienie wniosku. Powyższe działanie zapewni stronie należyłą informację o podstawie prawnej działania organu zgodnie z zasadą określoną w art. 9 k.p.a.

Ponadto wskazuje na konieczność:

- dokumentowania faktu doręczenia udostępnionych danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL oraz powiadomień dotyczących transkrypcji aktu małżeństwa, zgodnie z przepisami określonymi w art. 39 k.p.a. w związku z art. 46 § 1 k.p.a.,
- wpisywania prawidłowej daty złożonego wniosku w treści wydawanych zezwoleń na skrócenie miesięcznego terminu na zawarcie małżeństwa,
- składania podpisu z użyciem pieczętki imiennej „Z up. Wójta...” na wydanych zaświadczeniach o zameldowaniu na pobyt stały, zaświadczeniach o zameldowaniu na pobyt czasowy oraz udzielonych odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych,
- dokonywania zameldowania na pobyt stały na podstawie kompletnych formularzy zgłoszeń, zawierających wskazanie kraju poprzedniego miejsca zamieszkania,
- egzekwowania od osób wypełniających obowiązek meldunkowy wypełniania formularza zgłoszenia meldunkowego wielkimi literami, zgodnie z instrukcją zawartą w ich wzorach stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego,
- przyjmowania zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego oraz zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu czasowego na obowiązujących w dniu zgłoszenia wzorach formularzy,
- opatrywania pieczęcią okrągłą organu zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały i na pobyt czasowy oraz udzielonych odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych,

- oznaczania organu na odpowiedziach na wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, na zaświadczeniach o zameldowaniu na pobyt stały i na pobyt czasowy oraz na odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Panią Wójt na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wdziału Kontroli